

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی

شرکت پارس دارو (سهامی عام)

به انضمام صورتهای مالی تلفیقی و جداگانه

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۲

سازمان حسابرسی

شرکت پارس دارو (سهامی عام)

فهرست مندرجات

عنوان	شماره صفحه
گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی صورتهای مالی تلفیقی و جداگانه	(۱) الی (۷) ۱ الی ۵۳

سازمان حسابرسی

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی

به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام

شرکت پارس دارو (سهامی عام)

گزارش حسابرسی صورتهای مالی

اظهار نظر

۱ - صورتهای مالی تلفیقی و جداگانه شرکت پارس دارو (سهامی عام) شامل صورتهای وضعیت مالی به تاریخ ۲۹ اسفند ۱۴۰۲ و صورتهای سود و زیان، تغییرات در حقوق مالکانه و جریان‌های نقدی برای سال مالی منتهی به تاریخ مذبور و یادداشت‌های توضیحی ۱ تا ۴۴ توسط این سازمان، حسابرسی شده است.

به نظر این سازمان، صورتهای مالی یاد شده، وضعیت مالی گروه و شرکت در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۴۰۲ و عملکرد مالی و جریان‌های نقدی گروه و شرکت را برای سال مالی منتهی به تاریخ مذبور، از تمام جنبه‌های بالهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو متصفانه نشان می‌دهد.

مبانی اظهار نظر

۲ - حسابرسی این سازمان طبق استانداردهای حسابرسی انجام شده است. مسئولیت‌های سازمان طبق این استانداردها در بخش مسئولیت‌های حسابرس و بازرس قانونی در حسابرسی صورتهای مالی توصیف شده است. این سازمان طبق الزامات آیین رفتار حرفه‌ای سازمان حسابرسی، مستقل از شرکت پارس دارو (سهامی عام) است و سایر مسئولیت‌های اخلاقی را طبق الزامات مذکور انجام داده است. این سازمان اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده به عنوان مبانی اظهار نظر، کافی و مناسب است.

مسائل عمدۀ حسابرسی

۳ - منظور از مسائل عمدۀ حسابرسی، مسائلی است که به قضاوت حرفه‌ای حسابرس، در حسابرسی صورتهای مالی تلفیقی و جداگانه سال جاری، دارای بیشترین اهمیت بوده‌اند. این مسائل در چارچوب حسابرسی صورتهای مالی تلفیقی و جداگانه و به منظور اظهارنظر نسبت به صورتهای مالی تلفیقی و جداگانه، مورد توجه قرار گرفته‌اند و اظهارنظر جداگانه‌ای نسبت به این مسائل ارائه نمی‌شود. مسائل عمدۀ صفحه بعد به عنوان مسائل عمدۀ حسابرسی که در گزارش حسابرس اطلاع‌رسانی می‌شود، تعیین شده است.

نحوه برخورد حسابرس

مسائل عمدۀ حسابرسی

معاملات با اشخاص وابسته

- به شرح یادداشت توضیحی ۱-۲-۵ طی سال مورد گزارش مبالغ ۳۱ر۴۳۷ میلیارد ریال و ۴۹۳۲ میلیارد ریال معادل ۱۵ درصد و ۴۰ درصد از فروش محصولات گروه و شرکت به اشخاص وابسته صورت گرفته است.
- به شرح یادداشت توضیحی ۱۹، مانده دریافتني‌های تجاری گروه و شرکت از اشخاص وابسته به ترتیب به مبالغ ۱۳ر۷۹۹ میلیارد ریال و ۳۸۷۹ میلیارد ریال معادل ۱۳ درصد و ۴۶ درصد از دریافتني‌های تجاری است.
- به شرح یادداشت توضیحی ۶-۲-۶ طی سال مالی مورد گزارش مبالغ ۶۰ر۶۶ میلیارد ریال و ۱۲۲۱ میلیارد ریال معادل ۳۷ درصد و ۲۵ درصد خرید گروه و شرکت از اشخاص وابسته صورت گرفته است.
- به شرح یادداشت‌های توضیحی ۳۲، مانده پرداختنی‌های تجاری گروه و شرکت به اشخاص وابسته به ترتیب به مبالغ ۳۹ر۴۲۳ میلیارد ریال و ۷۲۰ میلیارد ریال معادل ۴۰ درصد و ۴۰ درصد از کل پرداختنی‌های تجاری است.

با توجه به موارد فوق و عمدۀ بودن معاملات با اشخاص وابسته و مطالبات و بدھی‌های ایجاد شده ناشی از آن و چگونگی افشاء روابط با اشخاص وابسته به عنوان مسائل عمدۀ حسابرسی در حسابرسی سال مورد گزارش تعیین شده است.

سازمان حسابرسی

سایر اطلاعات

- ۴ - مسئولیت سایر اطلاعات با هیئت‌ مدیره شرکت است. سایر اطلاعات شامل گزارش تفسیری مدیریت است. اظهارنظر این سازمان نسبت به صورت‌های مالی به سایر اطلاعات تسری ندارد و لذا این سازمان نسبت به آن هیچ نوع اطمینانی ارائه نمی‌کند.

مسئولیت این سازمان، مطالعه سایر اطلاعات به منظور تشخیص مغایرت‌های با اهمیت بین سایر اطلاعات و صورتهای مالی یا شناخت کسب شده توسط حسابرس در جریان حسابرسی و یا مواردی است که به نظر می‌رسد تحریفی بالاهمیت در سایر اطلاعات وجود دارد. در صورتی که این سازمان، براساس کار انجام شده، به این نتیجه برسد که تحریفی بالاهمیت در سایر اطلاعات وجود دارد، باید آن را گزارش کند. در این خصوص، مطلب قابل گزارشی وجود ندارد.

مسئولیت‌های هیأت مدیره در قبال صورتهای مالی

- ۵- مسئولیت تهیه و ارائه منصفانه صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه طبق استانداردهای حسابداری و همچنین طراحی، اعمال و حفظ کنترل‌های داخلی لازم برای تهیه صورت‌های مالی عاری از تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه، بر عهده هیئت‌مدیره است. در تهیه صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه، هیئت‌مدیره مسئول ارزیابی توانایی شرکت به ادامه فعالیت و حسب ضرورت، افشاء موضوعات مرتبط با ادامه فعالیت و مناسب بودن بکارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت است، مگر اینکه قصد انحلال شرکت یا توقف عملیات آن وجود داشته باشد، یا راهکار واقع بینانه دیگری به جز موارد مذکور وجود نداشته باشد.

مسئولیت‌های حسابرس و بازرس قانونی در حسابرسی صورتهای مالی

- ۶- اهداف حسابرس شامل کسب اطمینان معقول از اینکه صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه شرکت، به عنوان یک مجموعه واحد، عاری از تحریف بالاهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه است و صدور گزارش حسابرس شامل اظهارنظر وی می‌شود. اطمینان معقول، سطح بالایی از اطمینان است، اما حتی با انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی ممکن است همه تحریف‌های بالاهمیت، در صورت وجود، کشف نشود. تحریف‌ها که ناشی از تقلب یا اشتباه می‌باشند، زمانی بالاهمیت تلقی می‌شوند که به طور منطقی انتظار رود، به تنها یا در مجموع، بتوانند بر تصمیمات اقتصادی استفاده کنندگان که بر مبنای صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه اتخاذ می‌شود، اثر بگذارند.

در چارچوب انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی، بکارگیری قضاوت حرفه‌ای و حفظ نگرش تردید حرفه‌ای در سراسر کار حسابرسی ضروری است، همچنین:

- خطرهای تحریف بالهمیت صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه شرکت ناشی از تقلب یا اشتباه مشخص و ارزیابی می‌شود، روش‌های حسابرسی در برخورد با این خطرهای طراحی و اجرا، و شواهد حسابرسی کافی و مناسب به عنوان مبنای اظهارنظر کسب می‌شود. از آنجا که تقلب می‌تواند همراه با تباین، جعل، حذف عمدى، ارائه نادرست اطلاعات، یا زیرپاگذاری کنترل‌های داخلی باشد، خطر عدم کشف تحریف بالهمیت ناشی از تقلب، بالاتر از خطر عدم کشف تحریف بالهمیت ناشی از اشتباه است.
 - از کنترل‌های داخلی مرتبط با حسابرسی به منظور طراحی روش‌های حسابرسی مناسب شرایط موجود، و نه به قصد اظهارنظر نسبت به اثربخشی کنترل‌های داخلی شرکت، شناخت کافی کسب می‌شود.
 - مناسب بودن رویه‌های حسابداری استفاده شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری و موارد افشاء مرتبط ارزیابی می‌شود.
 - بر مبنای شواهد حسابرسی کسب شده، در مورد مناسب بودن بکارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت توسط شرکت و وجود یا نبود ابهامی بالهمیت در ارتباط با رویدادها یا شرایطی که می‌تواند تردیدی عمده نسبت به توانایی گروه و شرکت به ادامه فعالیت ایجاد کند، نتیجه‌گیری می‌شود. اگر چنین نتیجه‌گیری شود که ابهامی بالهمیت وجود دارد باید در گزارش حسابرس به اطلاعات افشا شده مرتبط با این موضوع در صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه شرکت اشاره شود یا، اگر اطلاعات افشا شده کافی نبود، اظهارنظر حسابرسی تعديل می‌گردد. نتیجه‌گیری‌ها مبتنی بر شواهد حسابرسی کسب شده تا تاریخ گزارش حسابرس است. با این حال، رویدادها یا شرایط آتی ممکن است سبب شود گروه یا شرکت، از ادامه فعالیت باز بماند.
 - کلیت ارائه، ساختار و محتوای صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه، شامل موارد افشاء، و اینکه آیا معاملات و رویدادهای مبنای تهیه صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه شرکت، به گونه‌ای در صورت‌های مالی منعکس شده‌اند که ارائه منصفانه حاصل شده باشد، ارزیابی می‌گردد.
- شواهد حسابرسی کافی و مناسب در مورد اطلاعات مالی شرکتهای گروه یا فعالیت‌های تجاری درون گروه به منظور اظهارنظر مناسب نسبت به صورت‌های مالی تلفیقی و جداگانه شرکت کسب می‌گردد. حسابرس مسئول هدایت، سرپرستی و عملکرد حسابرسی گروه است. مسئولیت اظهارنظر حسابرس، تنها متوجه حسابرس است.

افزون بر این، زمان‌بندی اجرا و دامنه برنامه‌ریزی شده کار حسابرسی و یافته‌های عمدۀ حسابرسی، شامل ضعف‌های بالهمیت کنترل‌های داخلی که در جریان حسابرسی مشخص شده است، به ارکان راهبری اطلاع‌رسانی می‌شود.

به علاوه، یادداشتی مبنی بر رعایت الزامات اخلاقی مربوط به استقلال به ارکان راهبری ارائه می‌شود و همه روابط و سایر موضوعاتی که می‌توان انتظار معقولی داشت بر استقلال اثرگذار باشد و در موارد مقتضی، تدابیر این‌ساز مربوط به اطلاع آنها می‌رسد.

از بین موضوعات اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری، آن دسته از مسائلی که در حسابرسی صورت‌های مالی سال جاری دارای بیشترین اهمیت بوده‌اند و بنابراین مسائل عمدۀ حسابرسی به شمار می‌روند مشخص می‌شود. این مسائل در گزارش حسابرس توصیف می‌شوند، مگر اینکه طبق قوانین یا مقررات افسای آن مسائل منع شده باشد یا هنگامی که در شرایط بسیار نادر، سازمان به این نتیجه برسد که مسائل مذکور نباید در گزارش حسابرس اطلاع‌رسانی شود زیرا به طور معقول انتظار می‌رود پیامدهای نامطلوب اطلاع‌رسانی بیش از منافع عمومی حاصل از آن باشد.

همچنین این سازمان به عنوان بازرس قانونی مسئولیت دارد موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه شرکت و نیز سایر موارد لازم را به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام گزارش کند.

گزارش درمورد سایر الزامات قانونی و مقرراتی شرکت پارس دارو(سهامی عام)

سایر وظایف بازرس قانونی

- موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه شرکت به شرح زیر است:

ردیف	شماره ماده قانونی	شماره ماده اساسنامه	شرح
۷-۱	۱۱۰	-	املاحیه قانون تجارت
۷-۲	۱۲۸	۴۲	معرفی شخص حقیقی به نمایندگی از شخص حقوقی عضو هیئت مدیره جهت انجام وظایف مدیریت. (شرکت‌های رارک و دارویی تامین در بایان سال ۱۴۰۲ فاقد نماینده)
۷-۳	۲۴۰	-	اعلام نام و مشخصات و حدود اختیارات مدیرعامل با ارسال نسخه‌ای از صورتجلیه هیئت مدیره به مرجع ثبت شرکتها جهت ثبت.
۷-۴	-	۲۷	پرداخت سود سهام حداقل ظرف مدت ۸ ماه از تاریخ تصویب تقسیم سود در مجمع عمومی حضور یک عضو غیر موظف دارای تحصیلات مالی و تجربه مرتبط در هیئت مدیره.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)
شرکت پارس دارو (سهامی عام)

- ۷-۵ پیگیری‌های شرکت جهت انجام تکالیف مقرر در مجمع عمومی عادی مورخ ۱۴ تیر ۱۴۰۲ صاحبان سهام درخصوص مطالب مندرج در بندهای ۳-۷، ۱۰ و ۱۱ این گزارش و پیگیری حقوقی و قضایی جهت وصول مطالبات از پخش سراسری توسعه دارویی رسا به نتیجه قطعی نرسیده است.
- ۸ معاملات مندرج در یادداشت توضیحی ۲-۴۱، به عنوان کلیه معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت که طی سال مالی مورد گزارش انجام شده و توسط هیئت‌مدیره شرکت به اطلاع این سازمان رسیده، مورد بررسی قرار گرفته است. در مورد معاملات مذکور، مفاد ماده فوق مبنی بر کسب مجوز از هیئت‌مدیره و عدم شرکت مدیر ذینفع در رأی‌گیری رعایت شده است. مضافاً نظر این سازمان به شواهدی حاکی از اینکه معاملات مذکور با شرایط مناسب تجاری و در روال عادی عملیات شرکت انجام نگرفته باشد، جلب نشده است.
- ۹ گزارش هیئت‌مدیره درباره فعالیت و وضع عمومی شرکت، موضوع ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت و ماده ۴۹ اساسنامه، که به منظور تقدیم به مجمع عمومی عادی سالانه صاحبان سهام تنظیم گردیده، مورد بررسی این سازمان قرار گرفته است. با توجه به رسیدگیهای انجام شده، نظر این سازمان به موارد با اهمیتی که حاکی از مغایرت اطلاعات مندرج در گزارش مذکور با اسناد و مدارک ارائه شده از جانب هیئت‌مدیره باشد، جلب نشده است.

سایر مسئولیت‌های قانونی و مقرراتی حسابرس

- ۱۰ ضوابط و مقررات وضع شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار در چارچوب چک لیست‌های ابلاغ شده آن سازمان به شرح موارد زیر رعایت نشده است:

ردیف	نام دستورالعمل، شماره بند و ماده	شرح
۱۰-۱	دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات	افشای صورتهای مالی سالانه حسابرسی شده شرکت اصلی و تلفیقی گروه، گزارش تفسیری و گزارش هیئت‌مدیره به مجمع و اظهارنظر حسابرس درباره آن حداقل ۱۰ روز پیش از برگزاری مجمع عمومی عادی.
۱۰-۲	بند ۴ ماده ۷	افشای صورتهای مالی و گزارش تفسیری مدیریت میان دوره‌ای ۶ ماهه حسابرسی شده ظرف مهلت مقرر (۷۵ روز پس از بیان دوره ۶ ماهه).
۱۰-۳	ماده ۱۰	ارائه صورجله مجمع عمومی به مرچع ثبت شرکتها حداقل ظرف مدت ۱۰ روز پس از تاریخ تشکیل مجمع عمومی.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)

شرکت پارس دارو (سهامی عام)

ردیف	نام دستورالعمل، شماره بند و ماده	شرح
۱۰-۴	۵ ماده دستورالعمل انتظامی ناشران	پرداخت سود تقسیم شده مصوب طبق برنامه اعلام شده و ظرف مهلت مقرر.
۱۰-۵	۵ ماده الزامات کنترل های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی	تعیین عضو غیر موظف مالی هیئت مدیره به عنوان رئیس کمیته حسابرسی غیرموظف بودن اکثریت اعضای هیئت مدیره.
۱۰-۶	۴ تبصره ۱ ماده ۲۷ دستورالعمل حاکمیت شرکتی	دارا بودن تحصیلات مالی و تجربه مرتبط حداقل یکی از اعضای غیرموظف هیئت مدیره (ماده ۲۷ استثناء نمونه)، پرداخت بموقع سود سهام.
۱۰-۷	۴ تبصره ۴ ماده ۲۷	تعیین نمایندگان شرکت در هیئت مدیره شرکتهای فرعی و وابسته توسط هیئت مدیره.
۱۰-۸	۶ ماده ۱۳ ماده ۱۰-۹	تعیین اکثریت اعضای کمیته های تخصصی هیئت مدیره (کمیته انتصابات) با اعضای مستقل خارج از هیئت مدیره ارزیابی اثربخشی هیئت مدیره، مدیر عامل، کمیته های تخصصی و هیئت مدیره شرکتهای فرعی و وابسته و مستندسازی نتایج حاصله.
۱۰-۱۰	۱۴ ماده ۱۵ ماده ۱۰-۱۱	افشای صورتهای مالی سالانه، گزارش تقسیری، گزارش فعالیت هیئت مدیره و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی در موعده مقرر (۱۰ دوز قبل از برگزاری مجمع عمومی) پس از انتشار در سامانه کتابخانه و بارگذاری در سایت شرکت.
۱۰-۱۲	۲۹ ماده ۲۹ ماده ۱۰-۱۳	

۱۱- در اجرای ماده (۴) رویه اجرایی حسابرسان در ارزیابی اجرای مقررات پولشویی و تامین مالی تروریسم در شرکت های تجاری و موسسات غیر تجاری، موضوع ماده (۴۶) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، رعایت مفاد قانون و مقررات مذکور در چارچوب چک لیست های ابلاغی مرجع ذیربسط و استانداردهای حسابرسی، در این سازمان مورد ارزیابی قرار گرفته که موارد عدم رعایت، به مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال شده است.

سازمان حسابرسی

سازمان حسابرسی

۱۴۰۳ خرداد ۲۹

احسان ایزدپناهی

الموسى

بهرام شیرزاده